

**ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการปฏิบัติตามหลักอิทธิบาท 4
ของนักเรียนโรงเรียนวัดทุ่งหล่อ อำเภอรัตนพิบูลย์
จังหวัดนครศรีธรรมราช**

**PARENTS' OPINION TOWARDS THE PRACTICE OF IDDHIPADA
PRINCIPLES OF STUDENTS IN WAT THUNG LOR SCHOOL,
RONPHIBUN DISTRICT, NAKHON SI THAMMARAT PROVINCE**

วิริยะ ใจห้าว

โรงเรียนพระบรมธาตุพิทักษ์วิทยา จังหวัดนครศรีธรรมราช

พระธีรวัฒน์ อนาวีโล (ทองบุญชู)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการปฏิบัติตามหลักอิทธิบาท 4 ของนักเรียน โรงเรียนวัดทุ่งหล่อ อำเภอรัตนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการปฏิบัติตามหลักอิทธิบาท 4 ของนักเรียนโรงเรียนวัดทุ่งหล่อ อำเภอรัตนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช ของผู้ปกครอง ที่มีเพศ อายุ อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ต่างกัน 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการปฏิบัติตามหลักอิทธิบาท 4 ของนักเรียน โรงเรียนวัดทุ่งหล่อ อำเภอรัตนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช ประชากร ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนวัดทุ่งหล่อ จำนวน 309 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 169 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แบบปลายปิดและแบบปลายเปิด วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t - test ค่า F - test และทดสอบความแตกต่างค่าคะแนนเฉลี่ยรายคู่ โดยวิธี LSD (Least Significant Difference)

ผลการวิจัยพบว่า

1) ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการปฏิบัติตามหลักอิทธิบาท 4 ของนักเรียนโรงเรียนวัดทุ่งหล่อ อำเภอรัตนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านฉันทะ ความพอใจรักใคร่ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านวิมังสา มีปัญญาใคร่ครวญหาเหตุผล ด้านจิตตะ ความเอาใจใส่ ส่วนด้านวิริยะ ความ

เพียรพยายาม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ และรายได้ต่อเดือน พบว่าโดยรวม อยู่ในระดับมาก

2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการปฏิบัติตามหลักอิทธิบาท 4 ของนักเรียนโรงเรียนวัดทุ่งหล่อ อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช ของผู้ปกครอง ที่มีเพศ อายุ อาชีพ และรายได้ต่อเดือนต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

3) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการปฏิบัติตามหลักอิทธิบาท 4 ของนักเรียนโรงเรียนวัดทุ่งหล่อ อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช ปัญหา คือนักเรียนบางคนมีใจรักในการศึกษาให้ได้ผลดีน้อยมาก นักเรียนบางคนไม่ค่อยพยายามค้นคว้าหาความรู้ บางคนไม่ค่อยเอาใจใส่ในการเรียนเท่าที่ควร บางคนไม่ค่อยมีเหตุผลในทุก ๆ เรื่อง ได้เสนอแนวทางแก้ไข คือ ควรมีกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนตั้งใจศึกษาโดยการจัดกิจกรรมที่น่าสนใจ ควรมีการให้รางวัลแก่นักเรียนที่มีความพยายามในการศึกษาเล่าเรียน ควรพานักเรียนไปทัศนศึกษานอกสถานที่ ควรสอดแทรกกิจกรรมที่ช่วยเสริมสร้างการคิดค้นที่หลากหลายให้กับนักเรียน

คำสำคัญ : ความคิดเห็น, ผู้ปกครอง, การปฏิบัติตามหลักอิทธิบาท 4

Abstract

The objectives of this research were as follows:- 1) To study the parents' opinions towards the practice of Iddhipada principles of Students in Wat Thung Lor school, Ronphibun district, Nakhon Si Thammarat province. 2) To compare the parents' opinions towards the practice of Iddhipada principles of students in Wat Thung Lor school, Ronphibun district, Nakhon Si Thammarat province in terms of sexes, ages, occupations and monthly incomes as differently. 3) To study the suggestions were concerned with problems and resolutions the practice of Iddhipada principles of Students in Wat Thung Lor school, Ronphibun district, Nakhon Si Thammarat province. The population were students' parents in Wat Thung Lor school, Ronphibun district, Nakhon Si Thammarat province at the total number of 309 persons, sample size according to the table of Krejcie and Morgan, got the sample at the number of 169 persons, the instrument for data collection was questionnaire both closed and open ended questions, data analysis by package computer program statistics were used as follows; frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, Z. test, F. test and to test the difference in each pairs by LSD method (Least significant Difference)

The research results found that:-

1) The parents' opinion toward the practice of Iddhipada principles of Students in Wat Thung Lor school, Ronphibun district, Nakhon Si Thammarat province by overviews found that there were at more level, when considered in each aspects found that the aspect of aspire was the highest average, and followed up the aspect of investigation, the aspect of affliction but the aspect of effort was the lowest average, when classified in terms of sexes, ages, occupations and monthly incomes found that by overviews were at more level.

2) The comparative results of parent opinions towards the practice of Iddhipada principles of students in Wat Thung Lor school, Ronphibun district, Nakhon Si Thammarat province in terms of sexes, ages, occupations and monthly incomes as difference found that there were different as statistical significance at .001.

3) The suggestions were concerned with problems and resolutions of the practice of Iddhipada principles of students in Wat Thung Lor school, Ronphibun district, Nakhon Si Thammarat province. The problems found that some of students were lack of aspire for getting good, some of student were not try to finding new knowledge, some of student were not regarded for their study, some of students had no reason in all, the resolutions found that their should have activities for study campaign, there should be given gift to study hard students, there should bring students for study tour in out of school, there should try to put activities for promotion of knowledge varities to students.

Keywords: Opinions, guardians, adhering to principles of baht 4

บทนำ

ในสังคมไทยในปัจจุบันเป็นสังคมยุควิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสารสนเทศมีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและสลับซับซ้อนคนในสังคมมักจะให้ความสำคัญที่ค่านิยมต่าง ๆ ส่วนใหญ่ของคนในสังคม คือ ต้องการเพื่อความสุข สนุกสนานและเที่ยวเตร่ด้วยวิธีการต่าง ๆ จนลืมหน้าที่ของตนเองที่จะต้องทำให้ประสบความสำเร็จ จึงเกิดการขาดความสมดุลระหว่างร่างกายกับจิตใจ ก่อให้เกิดปัญหาส่วนบุคคล ครอบครัวยุคใหม่เป็นที่ยกย่องของผู้ปกครอง และสังคม

มากมาย แต่ด้านจิตใจนั้นกลับขาดการพัฒนาในเรื่องคุณธรรมจริยธรรมต่าง ๆ โดยเมื่อมองถึงความสำเร็จที่ได้รับของคนในสังคมแล้วมีน้อยมาก ทั้งการเรียน การทำงาน เนื่องด้วยเพราะขาดการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมที่ควรปฏิบัติ ไม่ปฏิบัติตามหลักธรรมคำสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า โดยเฉพาะคำสอนเกี่ยวกับเรื่องการประสบความสำเร็จในชีวิต พระพุทธเจ้าก็ทรงตรัสธรรมที่ทำให้บุคคลประสบความสำเร็จได้ นั่นคือหลักอิทธิบาท 4 ได้แก่ 1. ฉันทะ ความพอใจรักใคร่ในสิ่งนั้น หมายถึงความต้องการที่จะทำ ใฝ่ใจรักจะทำสิ่งนั้นอยู่เสมอ และปรารถนาทำให้ได้ผลดียิ่ง ๆ ขึ้นไป 2. วิริยะ เพียรหมั่นประกอบในสิ่งนั้น หมายถึงความขยันหมั่นประกอบสิ่งนั้นด้วยความพยายามเข้มแข็ง อดทน เอาธุระไม่ทอดทิ้ง 3. จิตตะ เอาใจฝักใฝ่ในสิ่งนั้นไม่วางธุระ หมายถึงตั้งใจตรึบรู้อยู่ในสิ่งที่ทำและทำสิ่งนั้นด้วยความคิดเอาจิตฝักใฝ่ไม่ปล่อยใจฟุ้งซ่าน 4. วิมังสา หมั่นตรองพิจารณาเหตุผลในสิ่งนั้น หมายถึงความไตร่ตรองหรือทลวงคือหมั่นใช้ปัญญาพิจารณาใคร่ครวญหาเหตุผล (แก้ว ขิตตะขบ, 2547) โรงเรียนวัดทุ่งหล่อ ซึ่งตั้งอยู่หมู่ที่ 2 ตำบลควนชุม อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช รหัสไปรษณีย์ 80130 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราชเขต 3 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 1 กันยายน 2481 โดยความเห็นชอบของนายอำเภอร่อนพิบูลย์ ตามหนังสือข้าหลวงประจำจังหวัดที่ 8340/281 ลงวันที่ 20 สิงหาคม 2481 มีนักเรียนที่เข้าเรียนแต่ละปีการศึกษา 100 - 200 คน (ฝ่ายวิชาการโรงเรียนวัดทุ่งหล่อ, 2552) เป็นต้นมา จนถึงปัจจุบัน มีนักเรียนที่ได้จบการศึกษาไปแล้วหลายรุ่น ที่ไม่จบตามหลักสูตรต้องออกไปก็มีหลายคน ส่วนที่มีความสำคัญที่ช่วยให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการศึกษาเล่าเรียน ก็คือ มีใจรักในการศึกษา ขยันหมั่นเพียร ตั้งอกตั้งใจ พิจารณาทบทวนความรู้ที่ได้ศึกษามา จนทำให้นักเรียนประสบผลสำเร็จและจบหลักสูตรที่โรงเรียนได้กำหนดไว้ ด้วยการที่นักเรียนในอดีตได้ปฏิบัติตามหลักอิทธิบาท 4 แต่เนื่องด้วยว่าในปัจจุบันมีนักเรียนส่วนหนึ่ง ไม่ค่อยใส่ใจในการศึกษา มีความพยายามน้อยลง จิตใจไม่มีความฝักใฝ่ในการศึกษา และไม่พิจารณาทบทวนความรู้ที่ได้ศึกษามา จึงทำให้ไม่ประสบผลสำเร็จคือไม่จบการศึกษาตามหลักสูตรของโรงเรียนที่โรงเรียนกำหนดไว้ ทั้งนี้เนื่องจากขาดการปฏิบัติตามหลักอิทธิบาท 4 คือ ขาดฉันทะ ความไม่มีใจรัก ขาดวิริยะ ไม่มีความพากเพียรพยายาม ขาดจิตตะ ไม่เอาใจใส่ และขาดวิมังสา ไม่คิดไตร่ตรองอย่างรอบคอบทำให้นักเรียนมีความสำเร็จในการศึกษาเล่าเรียนไม่เท่าที่ควร และในฐานะที่เป็นผู้ปกครองของบุตรธิดาหรือนักเรียนก็ควรที่จะแนะนำและสั่งสอนในทางที่ถูกที่ควรในการดำเนินชีวิตที่ถูกต้อง นั่นก็คือการที่จะปฏิบัติตามหลักธรรมที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ นั่นคือหลักอิทธิบาท 4 อันเป็นหลักธรรมที่จะทำให้ประสบความสำเร็จตามหลักทางพุทธศาสนา

จากประเด็นปัญหาดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัย จึงสนใจทำการศึกษาวิจัยว่าผู้ปกครองมีความคิดเห็นอย่างไรกับการปฏิบัติตามหลักอิทธิบาท 4 ของนักเรียนในโรงเรียนวัดทุ่งหล่อ อำเภอร่อนพิบูลย์

ร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช นักเรียนมีการปฏิบัติตามหลักอิทธิบาท 4 มากหรือน้อย เมื่อปฏิบัติมากพฤติกรรมของนักเรียนเป็นเช่นใด และถ้าปฏิบัติตามหลักอิทธิบาท 4 น้อย จะมีพฤติกรรมของนักเรียนเป็นเช่นใด เพื่อนำผลที่ได้มาเป็นแนวทางกำหนดนโยบายการส่งเสริมการปฏิบัติตามหลักอิทธิบาท 4 ของโรงเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการปฏิบัติตามหลักอิทธิบาท 4 ของนักเรียนโรงเรียนวัดทุ่งหล่อ อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการปฏิบัติตามหลักอิทธิบาท 4 ของนักเรียนโรงเรียนวัดทุ่งหล่อ อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช ของผู้ปกครอง ที่มีเพศ อายุ อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ต่างกัน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการปฏิบัติตามหลักอิทธิบาท 4 ของนักเรียน โรงเรียนวัดทุ่งหล่อ อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการปฏิบัติตามหลักอิทธิบาท 4 ของนักเรียนโรงเรียนวัดทุ่งหล่ออำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช” ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาในเชิงปริมาณ โดยประชากรที่ใช้ศึกษา คือ ผู้ปกครองของนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนวัดทุ่งหล่อ อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2558 จำนวน 309 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan ที่ระดับความคลาดเคลื่อนไม่เกิน .05 ได้กลุ่มตัวอย่าง ได้จำนวนกลุ่ม 169 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้สร้าง โดยทำการศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ มาเป็นแนวทางในการจัดทำแบบสอบถาม แบ่งโครงสร้างของแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อคำถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นลักษณะคำถามแบบมีคำตอบให้เลือกตอบ (Check list) ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ และรายได้ต่อเดือน

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการปฏิบัติตามหลักอิทธิบาท 4 ของนักเรียน โรงเรียนวัดทุ่งหล่อ อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางแก้ไขปัญหาการปฏิบัติตามหลักอิทธิบาท 4 ของนักเรียน โรงเรียนวัดทุ่งหล่ออำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นลักษณะคำถามแบบปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นโดยอิสระ

เมื่อผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างแล้ว จึงทำการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูลทั้งหมด สร้างคู่มือลรหัสและนำข้อมูลมาลรหัส จากนั้นนำข้อมูลที่ลรหัส

เรียบร้อยแล้วไปบันทึกในแผ่นข้อมูล (CD) แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t- test ค่า F- test และเมื่อปรากฏว่า ค่า F มีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทดสอบความแตกต่างค่าคะแนนเฉลี่ยรายคู่ โดยวิธี LSD (Least Significant Difference) และนำข้อมูลที่ได้มานำเสนอเป็นรายงานวิจัย

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการปฏิบัติตามหลักอิทธิบาท 4 ของนักเรียน โรงเรียนวัดทุ่งหล่อ อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช” ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ปกครองที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย มีจำนวนทั้งสิ้น 79 คน คิดเป็นร้อยละ 46.75 และเป็นเพศหญิง มีจำนวนทั้งสิ้น 90 คน คิดเป็นร้อยละ 53.25 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีอายุ 41 - 50 ปี มีจำนวนทั้งสิ้น 67 คน คิดเป็นร้อยละ 39.64 และมีอายุ 30 - 40 ปี มีจำนวนทั้งสิ้น 64 คน คิดเป็นร้อยละ 37.87 มีอายุ ต่ำกว่า 30 ปี มีจำนวนทั้งสิ้น 38 คน คิดเป็นร้อยละ 22.49 น้อยที่สุด จำแนกตามอาชีพ พบว่า ผู้ปกครอง ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีอาชีพ เกษตร/รับจ้าง มีจำนวนทั้งสิ้น 80 คน คิดเป็นร้อยละ 47.34 และมีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจ มีจำนวนทั้งสิ้น 59 คน คิดเป็นร้อยละ 34.91 มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีจำนวนทั้งสิ้น 30 คน คิดเป็นร้อยละ 17.75 น้อยที่สุด จำแนกตามรายได้ต่อเดือน พบว่า ผู้ปกครอง ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีรายได้ ต่ำกว่า 5,000 บาท มีจำนวนทั้งสิ้น 77 คน คิดเป็นร้อยละ 45.56 และมีรายได้ ตั้งแต่ 5,000 -10,000 บาท มีจำนวนทั้งสิ้น 68 คน คิดเป็นร้อยละ 40.24 มีรายได้ ตั้งแต่ 10,001 -15,000 บาท มีจำนวนทั้งสิ้น 24 คน คิดเป็นร้อยละ 14.20 น้อยที่สุด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการปฏิบัติตามหลักอิทธิบาท 4 ของนักเรียน โรงเรียนวัดทุ่งหล่อ อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช ดังนี้

1) ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการปฏิบัติตามหลักอิทธิบาท 4 ของนักเรียน โรงเรียนวัดทุ่งหล่อ อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวม พบว่า ผู้ปกครองมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามหลักอิทธิบาท 4 ของนักเรียน โรงเรียนวัดทุ่งหล่อ อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านฉันทะ ความพอใจรักใคร่ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านวิมังสา มีปัญหาใคร่ครวญหาเหตุผล ด้านด้านจิตตะ ความเอาใจฝักใฝ่ และด้านวิริยะ ความเพียรพยายาม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการปฏิบัติตามหลักอิทธิบาท 4 ของนักเรียน โรงเรียนวัดทุ่งหล่อ อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ดังนี้

1) ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการปฏิบัติตามหลักอิทธิบาท 4 ของนักเรียน โรงเรียนวัดทุ่งหล่อ อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามเพศ พบว่า ผู้ปกครองมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามหลักอิทธิบาท 4 ของนักเรียน โรงเรียนวัดทุ่งหล่อ อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมทั้ง 4 ด้าน เพศชายอยู่ในระดับมากที่สุด และเพศหญิง อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เพศชาย พบว่า ด้านฉันทะ ความพอใจรักใคร่ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านจิตตะ ความเอาใจฝักใฝ่ ด้านวิมังสา มีปัญญาใคร่ครวญหาเหตุผล และ ด้านวิริยะ ความเพียรพยายาม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด เพศหญิง พบว่าด้านฉันทะ ความพอใจรักใคร่ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านวิมังสา มีปัญญาใคร่ครวญหาเหตุผล และด้านจิตตะ ความเอาใจฝักใฝ่ ด้านวิริยะ ความเพียรพยายาม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2) ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการปฏิบัติตามหลักอิทธิบาท 4 ของนักเรียน โรงเรียนวัดทุ่งหล่อ อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามอายุ พบว่า ผู้ปกครองมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามหลักอิทธิบาท 4 ของนักเรียน โรงเรียนวัดทุ่งหล่อ อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อายุ ต่ำกว่า 30 ปี อยู่ในระดับมากที่สุด อายุ 30 - 40 ปี และ อายุ 41 - 50 ปี อยู่ในระดับระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ต่ำกว่า 30 ปี พบว่า ด้านวิริยะ ความเพียรพยายาม ด้านจิตตะ ความเอาใจฝักใฝ่ ด้านวิมังสา มีปัญญาใคร่ครวญหาเหตุผล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านฉันทะ ความพอใจรักใคร่ และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อายุ 30 - 40 ปี พบว่า ด้านฉันทะ ความพอใจรักใคร่ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านจิตตะ ความเอาใจฝักใฝ่ ด้านวิมังสา มีปัญญาใคร่ครวญหาเหตุผล และด้านวิริยะ ความเพียรพยายาม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อายุ 41 - 50 ปี พบว่า ด้านฉันทะ ความพอใจรักใคร่ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านวิมังสา มีปัญญาใคร่ครวญหาเหตุผล ด้านวิริยะ ความเพียรพยายาม และด้านจิตตะ ความเอาใจฝักใฝ่ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

3) ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการปฏิบัติตามหลักอิทธิบาท 4 ของนักเรียน โรงเรียนวัดทุ่งหล่อ อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามอาชีพ พบว่า ผู้ปกครองมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามหลักอิทธิบาท 4 ของนักเรียน โรงเรียนวัดทุ่งหล่อ อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อาชีพเกษตร/รับจ้าง อยู่ในระดับมากที่สุด อาชีพค้าขาย/ธุรกิจ อยู่ในระดับมาก และอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อาชีพเกษตร/รับจ้าง พบว่า ด้านฉันทะ ความพอใจรักใคร่ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านจิตตะ ความเอาใจฝักใฝ่

ด้านวิมังสา มีปัญหาใคร่ครวญหาเหตุผล และด้านวิริยะ ความเพียรพยายาม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อาชีพค้าขาย/ธุรกิจ พบว่า ด้านฉันทะ ความพอใจรักใคร่ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านจิตตะ ความเอาใจฝักใฝ่ ด้านวิมังสา มีปัญหาใคร่ครวญหาเหตุผล และด้านวิริยะ ความเพียรพยายาม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ พบว่า ด้านฉันทะ ความพอใจรักใคร่ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านวิมังสา มีปัญหาใคร่ครวญหาเหตุผล ด้านวิริยะ ความเพียรพยายาม และด้านจิตตะ ความเอาใจฝักใฝ่ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

4) ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการปฏิบัติตามหลักอิทธิบาท 4 ของนักเรียน โรงเรียนวัดทุ่งหล่อ อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามรายได้ต่อเดือน พบว่า ผู้ปกครองมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามหลักอิทธิบาท 4 ของนักเรียน โรงเรียนวัดทุ่งหล่อ อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมทั้ง 4 ด้าน รายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท อยู่ในระดับมากที่สุด รายได้ 5,000-10,000 บาท อยู่ในระดับมาก และ รายได้ 10,001-15,000 บาท อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน รายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท พบว่า ด้านฉันทะ ความพอใจรักใคร่ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านจิตตะ ความเอาใจฝักใฝ่ ด้านวิมังสา มีปัญหาใคร่ครวญหาเหตุผล และด้านวิริยะ ความเพียรพยายาม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด รายได้ 5,000-10,000 บาท พบว่า ด้านฉันทะ ความพอใจรักใคร่ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านวิมังสา มีปัญหาใคร่ครวญหาเหตุผล ด้านจิตตะ ความเอาใจฝักใฝ่ และด้านวิริยะ ความเพียรพยายาม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด รายได้ 10,001-15,000 บาท พบว่า ด้านฉันทะ ความพอใจรักใคร่ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านวิมังสา มีปัญหาใคร่ครวญหาเหตุผล ด้านวิริยะ ความเพียรพยายาม และด้านจิตตะ ความเอาใจฝักใฝ่ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการปฏิบัติตามหลักอิทธิบาท 4 ของนักเรียน โรงเรียนวัดทุ่งหล่อ อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มี เพศ อายุ อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ดังนี้

1) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการปฏิบัติตามหลักอิทธิบาท 4 ของนักเรียน โรงเรียนวัดทุ่งหล่อ อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีเพศต่างกัน พบว่า ผู้ปกครอง ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามหลักอิทธิบาท 4 ของนักเรียน โรงเรียนวัดทุ่งหล่ออำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการปฏิบัติตามหลักอิทธิบาท 4 ของนักเรียน โรงเรียนวัดทุ่งหล่อ อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีอายุต่างกัน พบว่า ผู้ปกครอง ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามหลักอิทธิบาท 4 ของนักเรียน โรงเรียนวัดทุ่งหล่ออำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

3) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการปฏิบัติตามหลักอิทธิบาท 4 ของนักเรียน โรงเรียนวัดทุ่งหล่อ อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีอาชีพต่างกัน พบว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามหลักอิทธิบาท 4 ของนักเรียน โรงเรียนวัดทุ่งหล่อ อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

4) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการปฏิบัติตามหลักอิทธิบาท 4 ของนักเรียน โรงเรียนวัดทุ่งหล่อ อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน พบว่า ผู้ปกครอง ที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามหลักอิทธิบาท 4 ของนักเรียน โรงเรียนวัดทุ่งหล่อ อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ผลการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางแก้ไขปัญหาการปฏิบัติตามหลักอิทธิบาท 4 ของนักเรียนโรงเรียนวัดทุ่งหล่ออำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติตามหลักอิทธิบาท 4 ของนักเรียน โรงเรียนวัดทุ่งหล่ออำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช ดังนี้

1. ด้านฉันทะ ความพอใจรักใคร่ ได้แก่ ผู้ปกครองบางคนคิดว่านักเรียนมีใจรักในการศึกษาให้ได้ผลดีน้อยมาก ผู้ปกครองบางคนคิดว่านักเรียนมีความปรารถนาที่จะศึกษาในห้องเรียนน้อยมากผู้ปกครองบางคนคิดว่านักเรียนต้องการการยอมรับจากเพื่อน ๆ ในห้องเรียน

2. ด้านวิริยะ ความเพียรพยายาม ได้แก่ ผู้ปกครองบางคนคิดว่านักเรียนไม่ค่อยพยายามค้นคว้าหาความรู้สักเท่าไร ผู้ปกครองบางคนคิดว่านักเรียนไม่มีความพยายามศึกษาหาความรู้จึงออกกลางคัน ผู้ปกครองบางคนคิดว่านักเรียนไม่มีความพยายามและความอดทน ผู้ปกครองบางคนคิดว่านักเรียนมีความท้อถอยไม่มีความเพียรพยายามเท่าที่ควร

3. ด้านจิตตะ ความเอาใจฝักใฝ่ ได้แก่ ผู้ปกครองบางคนคิดว่านักเรียนไม่ค่อยเอาใจใส่ในการเรียนเท่าที่ควร ผู้ปกครองบางคนคิดว่านักเรียนจิตใจยังไม่มั่นคงและความเอาใจใส่ต่อการศึกษาน้อย

4. ด้านวิมังสา มีปัญญาพิจารณาใคร่ครวญหาเหตุผล ได้แก่ นักเรียนบางคนไม่ค่อยมีเหตุผลในทุก ๆ เรื่อง ผู้ปกครองบางคนคิดว่ากิจกรรมสร้างปัญญาใคร่ครวญหาเหตุผลในการศึกษาน้อย

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางแก้ไขปัญหาการปฏิบัติตามหลักอิทธิบาท 4 ของนักเรียน โรงเรียนวัดทุ่งหล่ออำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช ดังนี้

1. ด้านฉันทะ ความพอใจรักใคร่ ได้แก่ ควรมีการกระตุ้นให้นักเรียนตั้งใจศึกษาโดยการจัดกิจกรรมที่น่าสนใจ ควรส่งเสริมการจัดนิทรรศการเพื่อเพิ่มบรรยากาศในห้องเรียนให้นักเรียนยิ่งขึ้น ควรยกย่องนักเรียนที่ปฏิบัติตนที่ถูกต้องเป็นที่ยอมรับของเพื่อน ๆ ในชั้น

2. ด้านวินัย ความเพียรพยายาม ได้แก่ ควรให้มีการให้รางวัลแก่นักเรียนที่มีความพยายามในการศึกษาเล่าเรียน ควรยกย่องนักเรียนที่มีความขยันและอดทนในการศึกษาเล่าเรียนเพื่อให้เป็นแบบอย่างแก่นักเรียนคนอื่น ๆ การเรียนการสอนควรจัดกิจกรรมเพิ่มทักษะให้หลากหลาย

3. ด้านจิตตะ ความเอาใจใส่ ได้แก่ ควรพานักเรียนไปทัศนศึกษานอกสถานที่เพื่อเพิ่มความสนใจในการศึกษา ควรเพิ่มกิจกรรมเสริมสร้างสมาธิให้แก่ให้นักเรียนให้มาก

4. ด้านวิมัสสา มีปัญญาพิจารณาใคร่ครวญหาเหตุผล ได้แก่ สอดแทรกกิจกรรมที่ช่วยเสริมสร้างการคิดค้นที่หลากหลายให้กับนักเรียน ควรฝึกให้นักเรียนมีความใคร่ครวญหาเหตุผลในการศึกษาเล่าเรียนของตนเอง

อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการปฏิบัติตามหลักอริยบท 4 ของนักเรียน โรงเรียนวัดทุ่งหล่อ อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช” ผู้วิจัยได้นำผลที่พบจากการวิจัย มาอธิบายเชื่อมโยงกับทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเด็นดังต่อไปนี้

ผลการศึกษาวเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการปฏิบัติตามหลักอริยบท 4 ของนักเรียนโรงเรียนวัดทุ่งหล่อ อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช ดังนี้

ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการปฏิบัติตามหลักอริยบท 4 ของนักเรียนโรงเรียนวัดทุ่งหล่อ อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมทั้ง 4 ด้าน มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อภิปรายได้ว่าผู้ปกครอง ส่วนใหญ่คิดเห็นว่า นักเรียนโรงเรียนวัดทุ่งหล่อ มีความรักและเอาใจใส่ในการเรียน ได้พบเห็นว่าเด็กของตนมีความอดทนขยันหมั่นเพียรทั้งนี้ เพราะมีหลักอริยบท 4 มีการปฏิบัติตนที่ดีขึ้นนี้ เป็นเพราะว่านักเรียนได้รับการอบรมสั่งสอนปลูกฝัง ส่งเสริม พัฒนาหลักศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม อย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากโรงเรียนนี้ตั้งอยู่ภายในวัดและได้มีโครงการของครูพระสอนศีลธรรม จริยธรรมเข้ามาสอนในโรงเรียนอีกด้วย ทำให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจหลักอริยบท 4 เป็นอย่างดี จึงทำให้ผลออกมา อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง “การปฏิบัติตามหลักอริยบท 4 ในการศึกษาของนักเรียนโรงเรียนพระบรมธาตุพิทักษ์วิทยา อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช” ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติตามหลักอริยบท 4 ในการศึกษาของนักเรียนโรงเรียนพระบรมธาตุพิทักษ์วิทยาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายด้านพบว่า ด้านฉันทะ ความพอใจรักใคร่ ด้านวินัย ความเพียรพยายาม ด้านจิตตะ การเอาใจใส่ และด้านวิมัสสา มีปัญญาพิจารณาใคร่ครวญหาเหตุผล อยู่ในระดับมากทุกด้าน (สุกิจ มลสวัสดิ์, 2552)

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านฉันทะ ความพอใจรักใคร่ ด้านวิริยะ ความเพียรพยายาม พบว่า ผู้ปกครอง มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามหลักอริยบท 4 ของนักเรียนโรงเรียนวัดทุ่งหล่อ โดยรวมมีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะว่า ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่านักเรียนโรงเรียนวัดทุ่งหล่อ มีความพอใจ ความเต็มใจ ความรัก สนใจในการเรียนอยู่เสมอ ความขยันหมั่นเพียร มีความพยายามไม่ทอดทิ้งต่ออุปสรรค มีความพยายาม มีความอดทนเพื่อที่จะให้สำเร็จ ความมุ่งมั่นปรารถนาที่ตัวเองกำหนดไว้ในชีวิตนั้นก็คือความสำเร็จในการศึกษาเล่าเรียนนั่นเอง เพื่อให้ได้ผลดีที่ดียิ่ง ๆ ขึ้นไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของคะนิงเดช แก้วขวัญ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “สัมฤทธิ์ผลในการใช้อริยบท 4 ในการปฏิบัติงาน : ศึกษาเฉพาะกรณี พนักงานส่วนตำบล อำเภอ-เมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช” (คะนิงเดช แก้วขวัญ, 2550) ผลการวิจัยพบว่า พนักงานบริหารส่วนตำบลมีการใช้อริยบท 4 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า การปฏิบัติงานด้านฉันทะ อยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสุรินทร์ นินทศรี ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ‘การดำเนินชีวิตประจำวันตามหลักอริยบทธรรมของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวัดควนसान อำเภอช้างกลาง จังหวัดนครศรีธรรมราช’ (สุรินทร์ นินทศรี, 2551) ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวัดควนसान อำเภอช้างกลาง จังหวัดนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2550 มีความคิดเห็นต่อการดำเนินชีวิตประจำวันตามหลักอริยบทธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านวิริยะ ความเพียรพยายาม พบว่า ผู้ปกครอง มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามหลักอริยบท 4 ของนักเรียนโรงเรียนวัดทุ่งหล่อ มีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ก็เพราะว่า ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่านักเรียนโรงเรียนวัดทุ่งหล่อ มีความขยันหมั่นเพียร มีความพยายามไม่ทอดทิ้งต่ออุปสรรค มีความพยายาม มีความอดทน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุรินทร์ นินทศรี ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ‘การดำเนินชีวิตประจำวันตามหลักอริยบทธรรมของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวัดควนसान อำเภอช้างกลาง จังหวัดนครศรีธรรมราช’ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวัดควนसान อำเภอช้างกลาง จังหวัดนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2550 มีการมีความคิดเห็นต่อการดำเนินชีวิตประจำวันตามหลักอริยบทธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านฉันทะ ความพอใจรักใคร่ พบว่า ผู้ปกครอง มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามหลักอริยบท 4 ของนักเรียน โรงเรียนวัดทุ่งหล่อ มีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ก็เพราะว่า ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่านักเรียนโรงเรียนวัดทุ่งหล่อ มีความพอใจ ความเต็มใจ มีใจรักใส่ใจในการเรียนของตนอยู่เสมอ เพื่อการศึกษาเล่าเรียนนั้นให้สำเร็จและมีความปรารถนาที่จะสำเร็จในการศึกษาเล่าเรียนนั่นเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของคะนิงเดช แก้วขวัญ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “สัมฤทธิ์ผลในการใช้อริยบท 4 ในการปฏิบัติงาน : ศึกษาเฉพาะกรณี พนักงานส่วนตำบล อำเภอเมืองนครศรี- ธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช”

ผลการวิจัยพบว่า พนักงานบริหารส่วนตำบลมีการใช้อิทธิบาท 4 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า การปฏิบัติงานด้านฉันทะ อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านวิริยะ จิตตะและวิมังสา อยู่ในระดับปานกลาง (คะนิงเดช แก้วขวัญ, 2550)

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด พบว่า ผู้ปกครองมีความคิดเห็นว่่านักเรียนมีความปรารถนาที่จะศึกษาให้ประสบความสำเร็จ มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อภิปรายได้ว่า ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่่านักเรียนมีความตั้งใจในการศึกษาเล่าเรียน เช่น การตั้งใจไปโรงเรียนอย่างไม่มีขาดสาย ตั้งอกตั้งใจทำงานที่อาจารย์ได้มอบหมายเอาไว้ มีการชวนช่วยหาความรู้ต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนจะแสดงให้เห็นถึงความรักในการศึกษาเล่าเรียน มีความพอใจ มีความรู้สึกริ๊งใจจริงจัง มีความผูกพัน รู้สึกว่าการศึกษาที่ตนได้ศึกษาอยู่เป็นสิ่งมีคุณค่า สอดคล้องกับแนวคิดของ พระราชธรรมนิเทศ (ระแบบ ฐิตญาโณ) ได้อธิบายอิทธิบาท 4 ข้อฉันทะ ไว้ในนิเทศธรรมว่า ฉันทะ ความพอใจ รักใคร่ยินดีในสิ่งนั้น ใครจะทำอะไรก็ตามจะต้องมีความพอใจเป็นฐานจิตที่จะให้ดำเนินชีวิตไปบนเส้นทางที่ตนพอใจ ความพอใจจึงหมายรวมถึงความรัก ความยินดี ความศรัทธา ความเมตตา ความเคารพ ความจงรักภักดี ซึ่งพร้อมที่จะเป็นจุดเริ่มต้น เป็นแรงผลักดัน เพื่อให้เกิดความเพียรพยายามไปสู่เป้าหมายในเรื่องนั้น (พระราชธรรมนิเทศ, (ระแบบ ฐิตญาโณ), 2537)

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ผู้ปกครองมีความคิดเห็นว่่านักเรียนมีความพอใจในบรรยากาศในชั้นเรียน มีค่าแปลผล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า ผู้ปกครองมีความคิดเห็นว่่านักเรียนมีความตั้งใจในการศึกษาเล่าเรียน แต่ไม่ชอบใจในเรื่องของบรรยากาศในห้องเรียน เช่นการที่เพื่อนมีการพูดคุยในระหว่างมีการเรียนการสอน ทำให้เสียสมาธิ ห้องเรียนสกปรกทำให้บรรยากาศในห้องเรียนกร่อยไม่น่าเรียน ในช่วงหน้าร้อนอากาศร้อนมากทำให้ขาดเครื่องอำนวยความสะดวก อย่างเช่น พัดลม ที่จะช่วยลดอากาศที่ร้อนและทำให้บรรยากาศในห้องเรียนดีขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ จิรจิตต์ภณ พิริยสุวัฒน์ ได้กล่าวว่า “ความคิดเห็นหมายถึง สภาวะด้านความพร้อมของจิตซึ่งเกิดจากประสบการณ์ ภาวะความพร้อมนั้นจะเป็นแรงกำหนดทิศทางของปฏิกิริยาของบุคคล ที่จะมีต่อบุคคล สิ่งของ สถานที่ สถานการณ์ที่เกี่ยวข้องหรือสิ่งอื่น ๆ ซึ่งอาจจะเป็นการยอมรับหรือไม่ยอมรับก็ได้ และความคิดเห็นยังผลให้คนเราแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งออกมา” (จิรจิตต์ภณ พิริยสุวัฒน์, 2551)

ด้านวิริยะ ความเพียรพยายาม พบว่า ผู้ปกครอง มีความคิดเห็นที่มีต่อการปฏิบัติตามหลักอิทธิบาท 4 ของนักเรียน โรงเรียนวัดทุ่งหล่อ โดยรวม มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อภิปรายได้ว่า ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่่านักเรียน โรงเรียนวัดทุ่งหล่อ มีความขยันหมั่นเพียร ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เพื่อให้สำเร็จการศึกษา ทำให้ผลออกในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวสันต์ เกรสิริได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การดำเนินชีวิตตามหลักอิทธิธรรมของบุคลากรในสังกัดสำนักงานคุมประพฤติ ภาค 8” ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินชีวิตตามหลักอิทธิบาท

ธรรมของบุคลากรในสังกัดสำนักงานคุมประพฤติ ภาค 8 โดยรวมทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านฉันทะ ด้านวิริยะ ด้านจิตตะและด้านวิมังสา อยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบการดำเนินชีวิตตามหลักอิทธิบาทธรรมของบุคลากรในสังกัดสำนักงานคุมประพฤติ ภาค 8 พบว่าบุคลากรที่มีเพศและสายงานแตกต่างกัน มีระดับค่าเฉลี่ยการดำเนินชีวิตตามหลักอิทธิบาทธรรม ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านฉันทะ ด้านวิริยะ ด้านจิตตะและด้านวิมังสา ไม่แตกต่างกัน (วสันต์ เกรียรติ, 2551) แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของคะนิงเดช แก้วขวัญ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “สัมฤทธิ์ผลในการใช้อิทธิบาท 4 ในการปฏิบัติงาน : ศึกษาเฉพาะกรณี พนักงานส่วนตำบล อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช” ผลการวิจัยพบว่า พนักงานบริหารส่วนตำบลมีการใช้อิทธิบาท 4 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า การปฏิบัติงานด้านฉันทะ อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านวิริยะ จิตตะและวิมังสา อยู่ในระดับปานกลาง ผลการเปรียบเทียบการดำเนินชีวิตตามหลักอิทธิบาทธรรมของบุคลากรในสังกัดสำนักงานคุมประพฤติ ภาค 8 พบว่าบุคลากรที่มีเพศและสายงานแตกต่างกัน มีระดับค่าเฉลี่ยการดำเนินชีวิตตามหลักอิทธิบาทธรรม ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านฉันทะ ด้านวิริยะ ด้านจิตตะและด้านวิมังสา ไม่แตกต่างกัน (คะนิงเดช แก้วขวัญ, 2550)

ด้านจิตตะ ความเอาใจฝักใฝ่ พบว่า ผู้ปกครอง มีความคิดเห็นที่มีต่อการปฏิบัติตามหลักอิทธิบาท 4 ของนักเรียน โรงเรียนวัดทุ่งหล่อ ว่านักเรียนมีใจฝักใฝ่ในการศึกษาเล่าเรียน มีความสนใจ ความตั้งใจ ความเอาใจใส่ใจ ความมีจิตผูกพัน เอาใจจดจ่อ มีความตั้งใจมั่นอยู่กับการศึกษาเล่าเรียน จะดูได้จากการเชื่อฟังคำสั่งสอนของครูอาจารย์ มีความเอาใจใส่ในการเรียน ตั้งใจอ่านหนังสือ ทำงานที่ครูสั่งไม่คั่งค้าง ไม่ปล่อยปะละเลยในการศึกษาเล่าเรียน ตั้งใจจริง ไม่สนใจสิ่งอื่น สนใจที่จะรับรู้แค่เพียงเรื่องเกี่ยวกับสิ่งที่ตนกำลังทำอยู่เท่านั้น เพื่อให้การศึกษาเล่าเรียนให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี จึงทำให้ผลออกมาในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของวนิตย์ ไหมสุวรรณ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การนำหลักอิทธิบาทธรรมไปใช้ในการศึกษาของนักเรียนวิทยาลัยการอาชีพเวียงสระ อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี” ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนวิทยาลัยการอาชีพเวียงสระ โดยรวม อยู่ในระดับมาก นักเรียนวิทยาลัยการอาชีพเวียงสระ เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า ด้านวิริยะ ความเพียรพยายามมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านจิตตะการเอาใจฝักใฝ่และด้านฉันทะความพอใจรักใคร่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด (วนิตย์ ไหมสุวรรณ, 2552)

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด พบว่า ผู้ปกครองมีความคิดเห็นที่นักเรียนเอาใจใส่ฝักใฝ่ในการทำกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อภิปรายได้ว่า ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นที่นักเรียนมีน้ำใจฝักใฝ่ในการช่วยเหลือในกิจกรรมทางโรงเรียนเป็นอย่างดี ในกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ต่าง ๆ มีความใส่ใจในการช่วยเหลือพัฒนาโรงเรียน การเข้าช่วยเหลือแบบมีจิตสาธารณะ เข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น โดยไม่มีจิตใจที่

คิดจะบ้ายเปียงหลักเสี่ยงต่อกิจกรรมนั้น ๆ มีการแข่งขันกีฬาประจำปี การเข้าค่ายคุณธรรมจริยธรรม อย่างนี้เป็นต้น สอดคล้องกับแนวคิดพระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต) ได้กล่าวว่า จิตตะความคิดจดจ่อ หรือเอาใจฝักใฝ่ ได้แก่ความมีจิตผูกพัน จดจ่อ ฝักใฝ่คือนั้น ใจอยู่กับงานนั้น ไม่ปล่อยไม่ห่างไปไหน ถ้าจิตตะเป็นไปอย่างแรงกล้าในเรื่องใด เรื่องหนึ่ง หรืองานอย่างใดอย่างหนึ่ง คนผู้นั้นจะไม่สนใจไม่สนใจไม่รับรู้เรื่องอื่น ๆ ใครพูดอะไร เรื่องอื่น ๆ ไม่สนใจ แต่ถ้าพูดเรื่องงานนั้นจะใส่ใจเป็นพิเศษทันที ความมีใจจดจ่อฝักใฝ่เช่นนี้ย่อมทำให้สมาธิเกิดขึ้น จิตจะแน่วแน่ แนบสนิทในกิจที่ทำมีกำลังมากเฉพาะสำหรับกิจนั้น เรียกว่าเป็นจิตสมาธิ (พระธรรมปิฎก, (ป.อ.ปยุตโต), 2543)

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด พบว่า ผู้ปกครองมีความคิดเห็นว่่านักเรียนเอาใจฝักใฝ่ในการเรียนรู้ด้วยตนเองที่บ้าน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า มีความคิดเห็นว่่านักเรียนมีการเอาใจใส่ฝักใฝ่ในการเรียนรู้ด้วยตัวเอง ในเวลาที่อยู่ที่บ้านอยู่ในระดับไม่ตมมากนักนั้นหมายความว่า นักเรียนไม่ค่อยมีใจในการฝักใฝ่ในการเรียนรู้เวลาที่อยู่ที่บ้านมากนัก มีการเปิดตำราเพื่อทบทวนความรู้ด้วยตนเองมีอยู่แต่ไม่มากนัก ไม่เอาใจใส่กับการเรียนที่ตนทำอยู่ ทำแบบทิ้ง ๆ ขว้าง ๆ การเรียนย่อมจะสำเร็จเป็นผลดี ไม่ได้ สอดคล้องกับแนวคิดปิ่น มุทุกันต์ ได้กล่าวว่า “จิตตะ แปลตรงตัวว่าคิด ความหมาย ได้แก่ การเอาใจใส่กับงานที่ทำ ไม่ทอดธุระ ไม่ว่าใครจะทำการสิ่งใดถ้าเป็นคนประมาทไม่เอาใจใส่กับงานที่ตนทำ ทำอะไรทิ้ง ๆ ขว้าง ๆ งานย่อมจะสำเร็จเป็นผลดีไม่ได้ จิตตะมีประโยชน์โดยตรงในการกำจัดเสียซึ่งความเลินเล่อทอดธุระในหน้าที่ของตน เป็นธรรมป้องกันความเสียหายของงาน” (ปิ่น มุทุกันต์, 2518)

ด้านวิมังสา มีปัญหาใคร่ครวญหาเหตุผล พบว่า ผู้ปกครอง มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามหลักอิทธิบาท 4 ของนักเรียน โรงเรียนวัดทุ่งหล่อ มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อภิปรายได้ว่า ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่่านักเรียนมีการทบทวนบทเรียนด้วยการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ในการทบทวนความรู้ที่ได้เรียนมา รวมถึงการศึกษาค้นคว้าต่าง ๆ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวสันต์ เกียรติ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การดำเนินชีวิตตามหลักอิทธิธรรมของบุคลาการในสังกัดสำนักงานคุมประพฤติ ภาค 8” ผลการวิจัยพบว่าการดำเนินชีวิตตามหลักอิทธิบาทธรรมของบุคลาการในสังกัดสำนักงานคุมประพฤติ ภาค 8 โดยรวมทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านฉันทะ ด้านวิริยะ ด้านจิตตะและด้านวิมังสา อยู่ในระดับมาก (วสันต์ เกียรติ, 2551) แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของคณะ เดช แก้วขวัญ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “สัมฤทธิ์ผลในการใช้อิทธิบาท 4 ในการปฏิบัติงาน :ศึกษาเฉพาะกรณี พนักงานส่วนตำบล อำเภอเมือง นครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช” พนักงานบริหารส่วนปฏิบัติงานด้านฉันทะ อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านวิริยะ จิตตะและวิมังสา อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนกลุ่มระดับการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี ปวช-ปวส. ปริญญาตรีขึ้นไป มีการใช้อิทธิบาท 4 ในการปฏิบัติงาน ด้านฉันทะ

และวิริยะอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านจิตตะและวิมังสา อยู่ในระดับปานกลาง (คะนิงเดช แก้วขวัญ, 2550)

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด พบว่า ผู้ปกครองมีความคิดเห็นว่่านักเรียนมีการพิจารณาใคร่ครวญหาเหตุผลมาใช้ในการทำการบ้านและงานที่ครูสั่ง มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อภิปรายได้ว่า ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่่านักเรียนเป็นคนรักในการเรียน มีความบากบั่นและเอาใจใส่ในการศึกษาอยู่เสมอ มีการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ในการทบทวนความรู้ การเอาใจใส่ต่องานหรือการบ้านที่อาจารย์ได้มอบหมายไว้ ตรวจสอบข้อที่ยังหยาบของตนเองอยู่เสมอ ชอบคิดค้นหาทางแก้ไขปรับปรุง ไม่ให้ขาดตกบกพร่องในหน้าที่ของตนที่ตนได้รับมอบหมายเอาไว้ เพื่อให้การเล่าเรียนศึกษาสำเร็จสมประสงค์ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับแนวคิดพระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต) ได้กล่าวว่า “วิมังสา การสอบสวนไตร่ตรอง ได้แก่ การใช้ปัญญาพิจารณาตรวจตราหาเหตุผลและตรวจสอบหาข้อที่ยังหยาบ เกินเลยบกพร่องหรือขัดข้องในกิจที่ทำ เป็นต้น รู้จักทดลองคิดค้นหาทางแก้ไขปรับปรุง คนมีวิมังสาชอบคิดค้นหาเหตุผล ชอบสอบสวนทดลองการคิดหาเหตุผลและชอบสอบสวนทดลองอย่างนี้ย่อมช่วยร่วมจิตให้คอยกำหนดและติดตามเรื่องที่พิจารณาอย่างติดใจตลอดเวลา เป็นเหตุให้จิตแน่วแน่แล่นดังไปกับเรื่องที่พิจารณา ไม่ฟุ้งซ่าน ไม่วอกแวก และมีกำลังเรียกว่าเป็นวิมังสาสมาธิ (พระธรรมปิฎก, (ป.อ.ปยุตฺโต), 2543)

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ผู้ปกครองมีความคิดเห็นว่่านักเรียนมีการพิจารณาใคร่ครวญหาเหตุผลในการค้นคว้าเรียนรู้ด้วยตนเอง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า แม้จะมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด แต่ก็อยู่ในระดับมาก มีความคิดเห็นว่่านักเรียนเป็นคนรักในการเรียน มีการเอาใจใส่ในการเรียนชอบแสวงค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ รวมถึงการค้นคว้าหาความรู้ในสิ่งที่ตนไม่เข้าใจอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้การเล่าเรียนศึกษาสำเร็จสมประสงค์ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของวนิตย์ ไหมสุวรรณ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การนำหลักอิทธิบาทธรรมไปใช้ในการศึกษาของนักเรียนวิทยาลัยการอาชีพเวียงสระ อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี” ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนวิทยาลัยการอาชีพเวียงสระ เมื่อจำแนกตามเพศ ชั้นปีเกรดเฉลี่ย และอาชีพบิดามารดา โดยรวม อยู่ในระดับมาก

2. นักเรียนวิทยาลัยการอาชีพเวียงสระ เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า ด้านวิริยะ ความเพียรพยายามมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือด้านจิตตะการเอาใจฝึกฝนและด้านฉันทะ ความพอใจรักใคร่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด (วนิตย์ ไหมสุวรรณ, 2552)

สรุป

หลักอิทธิบาท 4 ได้แก่ 1. ฉันทะ ความพอใจรักใคร่ในสิ่งนั้น 2. วิริยะ เพียรหมั่นประกอบในสิ่งนั้น 3. จิตตะ เอาใจฝักใฝ่ในสิ่งนั้นไม่วางธุระ 4. วิมังสา หมั่นตรិตรองพิจารณาเหตุผลในสิ่งนั้น เป็นคำสอนของพระพุทธเจ้าที่จะทำให้ประสบความสำเร็จในชีวิต โดยเฉพาะชีวิตของนักเรียนนักศึกษา หากปฏิบัติตามหลักธรรมนี้แล้ว ย่อมรับประกันได้ว่าจะสามารถประสบความสำเร็จในการศึกษาอย่างแน่นอน การที่ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนวัดทุ่งหล่อ อ.ชะอวด จ.นครศรีธรรมราช มีความเห็นว่่านักเรียนโรงเรียนนี้ปฏิบัติตามหลักอิทธิบาทธรรมอยู่ในระดับมาก จึงทำให้นักเรียนส่วนใหญ่ประสบความสำเร็จในการศึกษาตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าโรงเรียนมีสถานที่ตั้งอยู่ภายในวัด ทางผู้บริหารและครูบาอาจารย์ส่วนใหญ่ได้ให้ความสำคัญและอบรมปลูกฝังในเรื่องนี้มาอย่างต่อเนื่อง และยังมีโครงการพระสอนศีลธรรมจริยธรรมเข้ามาสอนในโรงเรียนอีกด้วย ทำให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจหลักอิทธิบาท 4 เป็นอย่างดี แต่ก็ยังมีนักเรียนจำนวนหนึ่งไม่ประสบผลสำเร็จคือไม่จบการศึกษาตามหลักสูตรของโรงเรียนที่โรงเรียนกำหนดไว้ ทั้งนี้เนื่องจากขาดการปฏิบัติตามหลักอิทธิบาท 4 นั้นเอง

ดังนั้นทางผู้บริหารโรงเรียน และผู้ปกครองของนักเรียนก็ควรที่จะแนะนำและสั่งสอนในทางที่ถูกที่ควรในการดำเนินชีวิตที่ถูกต้อง นั่นก็คือการที่จะปฏิบัติตามหลักธรรมที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ นั่นคือหลักอิทธิบาท 4 อันเป็นหลักธรรมที่จะทำให้ประสบความสำเร็จตามหลักทางพุทธศาสนา โดยควรมีการถ่ายทอดหลักอิทธิบาทธรรมให้กับนักเรียนกลุ่มนี้เพิ่มขึ้น โดยอบรมผ่านกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ ให้นักเรียนตั้งใจศึกษาโดยการจัดกิจกรรมที่น่าสนใจ เช่น การให้รางวัลแก่นักเรียนที่มีความพยายามในการศึกษาเล่าเรียน การนำนักเรียนไปทัศนศึกษานอกสถานที่ แล้วสอดแทรกคำสอนให้กับนักเรียนโดยไม่ทำให้รู้สึกว่าการกำลังถูกสอน ก็จะทำให้การปฏิบัติตามหลักอิทธิบาทธรรมของนักเรียนพัฒนาไปในทิศทางที่ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ผลการศึกษาวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการปฏิบัติตามหลักอิทธิบาท 4 ของนักเรียนโรงเรียนวัดทุ่งหล่อ อำเภออร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราชโดยรวม มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ดังนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียนวัดทุ่งหล่อ ควรมีกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียน มีความรักการอ่าน รักการเรียน ฝึกความอดทน ฝึกให้นักเรียนมีการเอาใจใส่ฝักใฝ่ในการเรียนรู้ด้วยตัวเอง สอนให้มีการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ในการศึกษาเล่าเรียน รู้จักปรับปรุงแก้ไขตัวเองในเรื่องของ

การศึกษาเล่าเรียน ให้มีการปฏิบัติตนในกิจกรรมของส่วนรวมแบบมีจิตสาธารณะ เพื่อให้การศึกษาเล่าเรียนได้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

2. ผู้บริหารโรงเรียนวัดทุ่งหล่อ ควรส่งเสริมให้มีกิจกรรมห้องเรียนในฝัน อาจารย์ในอุดมคติของนักเรียน มีการจัดนิทรรศการเพื่อเพิ่มบรรยากาศในห้องเรียนให้น่าเรียนยิ่งขึ้น ทำให้มีความรู้สึกว่าการศึกษาที่ตนศึกษาอยู่เป็นสิ่งมีคุณค่า ไม่เกิดความเบื่อหน่ายต่อการเรียน

3. ผู้บริหารโรงเรียนวัดทุ่งหล่อ ควรส่งเสริมการจัดประชุมผู้ปกครองนักเรียน เพื่อให้มีการพูดคุยเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อให้ผู้ปกครองช่วยสอดส่องดูแลเวลานักเรียนอยู่ที่บ้าน ในเรื่องเกี่ยวกับงานที่ได้รับมอบหมายหรือการบ้านต่าง ๆ จะทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นมากยิ่งขึ้น เพื่อให้โรงเรียนและบ้านไปในทิศทางเดียวกัน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการปฏิบัติตามหลักอริยธรรมา 4 ของนักเรียนโรงเรียนวัดทุ่งหล่อ อำเภอรัตนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อบรรยากาศในชั้นเรียนของโรงเรียนวัดทุ่งหล่อ อำเภอรัตนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช

2. ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความท้อถอยต่ออุปสรรคเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นในการเรียนของนักเรียนโรงเรียนวัดทุ่งหล่อ อำเภอรัตนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช

3. ควรศึกษาแรงจูงใจในการพิจารณาใคร่ครวญหาเหตุผลและค้นคว้าเรียนรู้ด้วยตนเองของนักเรียนโรงเรียนวัดทุ่งหล่อ อำเภอรัตนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช

เอกสารอ้างอิง

แก้ว ชิตตะขบ. (2547). รวมวิชาธรรมศึกษาชั้นตรี. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.

คะนิงเดช แก้วขวัญ. (2550). สัมฤทธิ์ผลในการใช้อริยธรรมา 4 ในการปฏิบัติงาน : ศึกษาเฉพาะกรณี พนักงานส่วนตำบล อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช. ใน สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.

จิรกิตต์ถน พริยสุวัฒน์. (2551). ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการประยุกต์ใช้พุทธธรรมของนักการเมืองท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย. ใน สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.

ปิ่น มุทุกันต์. (2518). บันทึกธรรม ฉบับสมบูรณ์. คลังวิทยา: กรุงเทพมหานคร.

- ฝ่ายวิชาการโรงเรียนวัดทุ่งหล่อ. (2552). รายงานข้อมูลพื้นฐาน. นครศรีธรรมราช: โรงเรียนวัดทุ่งหล่อ.
- พระธรรมปิฎก, (ป.อ.ปยุตฺโต). (2543). พุทธธรรม. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระราชธรรมนิเทศ, (ระแบบ จิตญาโณ). (2537). นิเทศธรรม. กรุงเทพมหานคร: วัดบวรนิเวศวิหาร.
- วนิดย์ ไหมสุวรรณ. (2552). การนำหลักอิทธิบาทธรรมไปใช้ในการศึกษาของนักเรียนวิทยาลัยการอาชีพเวียงสระ อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี. ใน สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- วสันต์ เกรียรติ. (2551). การดำเนินชีวิตตามหลักอิทธิบาทธรรมของบุคลากรในสังกัดสำนักงานคุมประพฤติ ภาค 8. ใน สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- สุกิจ มลสวัสดิ์. (2552). การปฏิบัติตามหลักอิทธิบาท 4 ในการศึกษาของนักเรียนโรงเรียนพระบรมธาตุพิทักษ์วิทยา อำเภอมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช. ใน สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- สุรินทร์ นินทสี. (2551). การดำเนินชีวิตประจำวันตามหลักอิทธิบาทธรรมของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวัดควนसान อำเภอช้างกลาง จังหวัดนครศรีธรรมราช. ใน สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.